

talt her i Salen for Høires Bedkommende, staa paa, kunne vi ikke. Vi kunne ikke komme bort fra, at der for det Første ikke vil blive ydet nogen virkelig Garanti ved Bedtægelsen af Regeringens Forslag, fordi disse Poster som Regel ville blive uddelte efter ganske andre Hensyn end Hensynet til de personlige Kvalifikationer, som virkelig kunne gøre Bedkommende stiftede til at paatage sig disse Hverv. Det vil gaa med dem, som det gaar med saa mange andre Bestillinger i disse politisk bevægede Tider, at Uddelingen af dem vil blive benyttet som Belønning og Afstedigelsen derfra som Straf — det er der ingen Tvivl om; vi kunne dernæst, som jeg sagde i mit første Foredrag, ikke gaa med til at skabe en Klasse rejsløse Personer. Jeg for mit Bedkommende er ikke begejstret for Domstolene — de kunne tage fejl — men jeg forbauses rigtigt over, at man fra de Herrer's Side, som ere Modstandere af Udvalgets Flertals Forslag, vil anføre, at Domstolene ikke en Gang ere Noe her. Proces og Dom er ikke Noe her, man skal have Noget, som man ikke stylder Noget Regnskab for, og som skal gaa meget hurtigt for sig; det kunne vi imidlertid ikke gaa med til. — Det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgtreds (Bajer) sagde, at Udvalgets Flertal havde forset sig paa Grundlovens § 83; det have vi ikke, men vi staa paa det Standpunkt, at, saalænge vi have § 83, saa maa vi holde os til den og ikke handle stik imod den. I det Endringsforslag, som det samme ærede Medlem har stillet til Ministerens Forslag, bruger han Udtrykket „Fæstetone“. Det Udtryk finder jeg saare smagløst, og det vil jo heller ikke være tilstrækkeligt, thi „Tone“ indicerer jo efter dansk Sprogbrug en gift Kvinde, men jeg veed ikke, hvad det ærede Medlem vil kalde en ugift Kvinde, som beskæftiger sig med Fæstevæsenet. Vi have med Forsæt i vort Forslag brugt Udtrykket „Bortfæster“ som en almindelig Betegnelse baade for Kvinde og Mand. — Overfor den ærede Minister maa jeg gøre den Bemærkning, at jeg virkelig ikke kan forstaa, hvorfor man ikke skulde kunne komme bort fra den Ordning, som Flertallet foreslaar, hvis denne mod Forventning skulde vise sig uhenfatsmæssig senere, da det jo udtrykkelig bliver sagt til Bedkommende, som faar Næringsbeviset, at han maa uden Erstatning finde sig i de Forandringer, som Lovgivningen træffer. Han har følgerig ikke Spor af Krav paa Erstatning eller paa at vedblive længere med sin Fæstemandsvirksomhed, end Lovgivningsmagten tillader ham det. — Jeg forbauses noget over det Foredrag, som det

ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (Haltier) holdt. Jeg maa sige det ærede Medlem, at jeg synes, at han har en høist eiendommelig Maade at tale paa. Han bekyldte Flertallet for at det udelukkende havde haft Fæstemændenes Interesse for Øie. Saa, der kunde jo nok være det ærede Medlem her i Salen, som man for en saadan Ytring vilde blive høist indigneret paa, men jeg bliver det ikke paa det ærede Medlem, thi jeg har nemlig lagt Mærke til, at naar det ærede Medlem tager Ordet her i Salen, saa er han ikke meget overveidende i sine Udtalelser. Udvalget har handlet efter de Grundsætninger, som det har stillet i Spidsen af sin Betænkning, nemlig at man først og fremmest burde have Tyendets Vel for Øie, og jeg er enig med den ærede Minister i, at naar der er Tale om Tyendet og Fæstemændene, saa staa Fæstemændene i anden Række. Det ere vi paa det Riene med, men vi have ment jeg mense stadig, at de Bestemmelser, vi have truffet, i tilstrækkelig Grad værne om Tyendets Interesser, medens vi paa den anden Side ikke ville gaa hen og gjøre Fæstemændene saa rejsløse, som det lader til, at det er det ærede Medlems Ønske, at de skulle blive. De Betingelser, som Flertallet opstiller for at blive Bortfæster, ere meget forskellige fra de Betingelser, som ere stillede op for andre Næringsveie. Det ærede Medlem fandt, at det var en passende Sammenstilling, at sammenstille Betingelserne i Udvalgets Flertalsforslag med Betingelserne for at drive Høfjernærning. Det forbauser mig i høi Grad at høre dette. Saa sagde det ærede Medlem endvidere, at man burde staffe Hæderlighedsattest, og henviste i den Henseende til Sagførevirksomheden og sagde, at man jo ikke kan blive Sagfører uden at tilveiebringe Attest for Hæderlighed samt have en bestemt Examen. Jeg lægger ikke Spor af Vægt paa disse Hæderlighedsattester. Det er en betænkkelig Ting at tale om Hæderlighed. Hæderlighed er i Reglen en Egenkab, man ikke selv taler om, naar man er i Besiddelse deraf; det er Noget, man ikke skal lade Andre attestere; Folks Begreber om Hæderlighed kunne jo ogsaa være saa høist forskellige. Her i dette Tilfælde kan der jo ikke være Tale om at indføre Examenstest, og hvad Hæderlighedsattest angaar, saa ere jo de Tilfælde af Uhæderlighed, som ere fremkomne hos Folk af Sagførerstanden, det bedste Bevis for, hvad Vægt man kan lægge paa Hæderlighedsattester. Hvis Betingelser man end opstiller, vil man ikke kunne undgaa, at der er enkelte Indvibler, som ikke opføre sig hæderligt, men derfor kan man da ikke bedøm-